

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1290

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 19 decembrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 441 din 24 septembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 351 din Codul penal	2–5
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
149. — Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative cu privire la gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, aferente politicii agricole comune	6–12
150. — Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România	13–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.397. — Ordin al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, aprobate prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 180/2023	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 441

din 24 septembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 351 din Codul penal

Marian Enache	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 351 din Codul penal, excepție ridicată de Mihnea Mihai Boerescu în Dosarul nr. 1.171/192/2018 al Judecătoriei Bolintin-Vale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.414D/2020.

2. La apelul nominal răspunde autorul excepției, prin domnul avocat Ion Cristi Tănăsă, din cadrul Baroului București. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției, care susține că definiția sintagmei „persoană neautorizată” din cuprinsul normei penale ce reglementează infracțiunea de camătă este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, întrucât legislația în vigoare nu definește într-o manieră clară criteriile potrivit cărora o persoană fizică sau juridică este autorizată să împrumute bani cu dobândă altor persoane sau, dimpotrivă, poate deveni subiect activ al infracțiunii de camătă. Se arată că textul criticat este în contradicție cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, întrebarea care se ridică fiind aceea dacă o persoană care poate da bani cu împrumut în condițiile ordonanței anterior menționate poate fi sau nu subiect al infracțiunii de camătă. Se susține că pentru a răspunde la această întrebare legiuitorul ar fi trebuit să definească legal noțiunea de „persoană neautorizată”, definiție care ar trebui să indice și condițiile în care o persoană poate fi subiect al infracțiunii anterior menționate.

4. Totodată, se susține că dispozițiile legale criticate creează discriminare între persoanele care împrumută bani cu dobândă, din perspectiva regimului sancționator, întrucât o parte dintre aceste persoane sunt sancționate penal pentru comiterea infracțiunii de camătă, în timp ce altele răspund juridic doar conform dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 13/2011. Se mai arată că această manieră de reglementare a activităților care constau în împrumuturi cu dobândă afectează securitatea circuitului civil. Se menționează că autorul excepției a fost trimis în judecată pentru trei acte materiale constând în împrumuturi de bani cu dobândă, comise în ani diferiți, fapte ce îndeplinesc

condițiile prevăzute în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 13/2011, motiv pentru care acesta nu ar fi putut să prevadă că va fi urmărit penal și trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de camătă.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Sunt invocate, în acest sens, soluția și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 550 din 26 septembrie 2019. Se menționează că pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni prealabile în materie penală există Dosarul nr. 2.270/1/2023, care, deși are un alt obiect (referitor la bunurile care fac obiectul material al infracțiunii de camătă, constând în bani care fac obiectul confiscării, alături de dobândă), în mod firesc, va determina instanța supremă să facă vorbire de aspectele invocate în prezenta cauză. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin textul criticat, a dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că acestea nu sunt incidente în prezenta cauză, întrucât prevederile legale criticate conțin o normă de drept penal material.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 20 august 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.171/192/2018, **Judecătoria Bolintin-Vale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 351 din Codul penal**, excepție ridicată de Mihnea Mihai Boerescu într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorului excepției sub aspectul comiterii infracțiunii de camătă, prevăzută la art. 351 din Codul penal.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că dispozițiile art. 351 din Codul penal contravin prevederilor constituționale și convenționale invocate în prezenta cauză prin faptul că nu prevăd cu exactitate sensul sintagmei „persoană neautorizată”, sintagmă care nu este definită prin legislația în vigoare. Se arată că, în aceste condiții, textul criticat are un caracter general și ambiguu, neindicând cu claritate, precizie și previzibilitate cine poate fi subiect activ al infracțiunii de camătă și care sunt condițiile pe care o persoană fizică sau o persoană juridică trebuie să le îndeplinească pentru a putea fi considerată „persoană autorizată” în sensul prevederilor art. 351 din Codul penal. Cu titlu exemplificativ, se arată că, potrivit dispozițiilor legale criticate, fapta unei persoane care împrumută bani unor persoane apropiate aflate în nevoie, împrumut pentru care solicită dobânda legală, poate fi încadrată drept camătă. Or, se arată că infracțiunea de camătă este o infracțiune gravă, ce are drept scop prevenirea și sancționarea criminalității financiare cu un înalt grad de specializare și că aceasta presupune activități ilicite complexe, respectiv crearea

unor îndeletniciri infracționale de am ploare, ce implică manevre ascunse, care de cele mai multe ori nu permit determinarea infracțiunii în legătură cu care au fost comise și a făptuitorilor.

8. Se susține că, în aceste condiții, norma prevăzută la art. 351 din Codul penal trebuie considerată drept una incompletă, aceasta urmând să fie completată cu dispozițiile legale ce reglementează persoanele autorizate să împrumute bani cu dobândă. Se arată, de asemenea, că dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar prevăd condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a fi considerată persoană autorizată și că aceste condiții au fost îndeplinite și de autorul prezentei excepții de neconstituționalitate. În acest context, sunt invocate prevederile art. 61 din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare, dispoziții legale care, conform susținerilor autorului excepției, prevăd, pentru faptele de camătă, o pedeapsă mult mai mică, creând astfel discriminare între persoanele care comit faptele incriminate la art. 351 din Codul penal, sub aspectul regimului sancționator aplicabil.

9. Se susține, totodată, că dispozițiile art. 351 din Codul penal sunt contrare prevederilor art. 7 din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități de producție, comerț sau prestări de servicii ilicite, prin care au fost dezincriminate faptele de speculă, aspect ce creează un conflict între dispozițiile legale anterior menționate.

10. **Judecătoria Bolintin-Vale** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, norma penală criticată fiind clară, precisă și previzibilă. Se arată, în acest sens, că subiectul activ al infracțiunii de camătă poate fi orice persoană, care îndeplinește condițiile legale pentru a răspunde penal și care nu este o persoană autorizată, potrivit dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului. Pentru aceste motive, se arată că dispozițiile art. 351 din Codul penal se aplică în mod egal tuturor subiectelor de drept care îndeplinesc condițiile prevăzute prin norma de incriminare.

11. Se mai arată că nu există un conflict între dispozițiile art. 351 din Codul penal și prevederile legale care dezincriminează infracțiunea de speculă, legiuitorul având competența de a reincrimina anumite fapte calificate legal în trecut ca fiind fapte de speculă, în scopul protejării valorilor sociale.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă în ceea ce privește criticile formulate prin raportare la art. 21 și 124 din Constituție și neîntemeiată sub aspectul celorlalte critici de neconstituționalitate. Sunt invocate, în acest sens, considerentele deciziilor Curții Constituționale nr. 82 din 23 februarie 2016, nr. 172 din 29 martie 2018 și nr. 550 din 26 septembrie 2019.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 351 din Codul penal, care au următorul cuprins: „*Darea de bani cu dobândă, ca îndeletnicire, de către o persoană neautorizată, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.*”

17. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul legal criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la calitatea legii, ale art. 11 alin. (1) cu privire la dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 20 alin. (1) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție și ale art. 124 alin. (1) și (2) referitoare la înfăptuirea justiției, precum și dispozițiilor art. 6 și 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cu privire la dreptul la un proces echitabil și la principiul legalității incriminării și a pedepsei.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin Decizia nr. 36 din 4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 26 mai 2020, paragrafele 18—21, a statuat că legalitatea incriminării și a pedepsei presupune în mod implicit respectarea exigențelor constituționale referitoare la calitatea legii, astfel că cerințele art. 1 alin. (5) se subsumează celor ale art. 23 alin. (12) din Constituție în ipoteza normelor de incriminare. Standardele constituționale de calitate a legii sunt îndeplinite dacă legiuitorul indică în mod clar și neechivoc obiectul material al infracțiunilor în chiar cuprinsul normei legale de incriminare sau dacă acesta poate fi identificat cu ușurință prin trimiterea la un alt act normativ de rang egal cu care textul incriminator se află în conexiune, în vederea stabilirii existenței/inexistenței infracțiunii. Legiuitorul nu trebuie să își respecte numai din punct de vedere formal competența constituțională de a legifera, fără ca prin conținutul normativ al textului incriminator să stabilească, într-o manieră clară și precisă, obiectul material al infracțiunii, o asemenea situație putând determina o lipsă de previzibilitate a respectivului text, contrară exigențelor constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv la condițiile de claritate, precizie și previzibilitate (a se vedea în acest sens Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 noiembrie 2015, paragrafele 21 și 22, și Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, paragrafele 24 și 25). Totodată, instanța de contencios constituțional a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă și să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrarul sau abuzul, și că norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform și să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (a se vedea Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906

din 8 decembrie 2015, paragraful 34, sau Decizia nr. 263 din 24 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 649 din 26 iulie 2018, paragraful 20).

19. De asemenea, Curtea a constatat că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 7 paragraful 1 din Convenție, care consacră principiul legalității incriminării și a pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), impune definirea, în mod clar, prin lege, a infracțiunilor și a pedepselor aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. De asemenea, Curtea de la Strasbourg a statuat că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității [Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei* (nr. 2), paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Río Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91].

20. De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este în special cazul profesioniștilor, care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea de la Strasbourg a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, ale căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept,

există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (hotărârile pronunțate în cauzele *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, *Del Río Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

21. Totodată, Curtea a reținut că, pentru a fi conformă cu dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție, incriminarea unor fapte prin norme juridice de drept penal trebuie să respecte principiul proporționalității incriminării, potrivit căruia respectiva incriminare trebuie să fie strict necesară obiectivului urmărit de legiuitor, iar intruziunea ce vizează drepturile fundamentale restrânse prin aplicarea normei incriminatoare să fie justificată prin raportare la protecția juridică asigurată prin reglementarea acelei infracțiuni (Decizia nr. 418 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 19 iulie 2018, paragraful 30).

22. Raportat la cauza de față, Curtea reține că norma de incriminare criticată stabilește că elementul material al infracțiunii de camătă constă în acțiunea de dare de bani cu dobândă, faptă care trebuie comisă ca îndeletnicire, și, de asemenea, că subiect activ al infracțiunii analizate poate fi orice persoană neautorizată să desfășoare astfel de activități.

23. În ceea ce privește această din urmă condiție, Curtea observă că, într-adevăr, legea penală nu definește sintagma „persoană neautorizată”, aspect care indică intenția legiuitorului de a-i conferi acesteia sensul ce rezultă din înțelesul comun al termenilor care o compun. Astfel, Curtea reține că, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, cuvântul „autorizat/autorizată” semnifică „făcut de o persoană care are o autorizație”.

24. *Per a contrario*, prin „persoană neautorizată”, în contextul reglementării infracțiunii de cămătărie, se înțelege o persoană care nu deține autorizația necesară pentru a da bani, cu dobândă, ca îndeletnicire. Or, aspectul autorizării unor persoane pentru a da bani cu dobândă are un caracter legal, fiind reglementat prin legislația specifică piețelor financiare bancare și nebankare, în vigoare la data comiterii faptei. Așadar, încadrarea sau nu în această categorie a făptuitorilor, în fiecare cauză dedusă judecătii, este de competența exclusivă a organelor judiciare, urmând să fie realizată în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei spețe raportate la dispozițiile actelor normative anterior menționate.

25. Referitor la pretinsa suprapunere dintre fapta de cămătărie incriminată la art. 351 din Codul penal și cea a unei persoane care dă bani cu împrumut pentru a oferi ajutor altor

persoane, Curtea constată că din maniera de exprimare a ipotezei normei de incriminare a infracțiunii de camătă rezultă că, pentru ca mai multe fapte de împrumut de bani să îndeplinească condițiile acestei infracțiuni, este necesar ca aceste fapte să fie comise ca îndeletnicire, aspect care, de asemenea, va fi stabilit în fiecare cauză în parte de către organele judiciare, în funcție de circumstanțele fiecărei spețe, ceea ce exclude însă caracterul altruist sau umanitar al unor astfel de activități.

26. De altfel, cu privire la acest din urmă aspect, prin Decizia nr. 82 din 23 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 13 mai 2016, paragrafele 14—17, și Decizia nr. 550 din 26 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 13 februarie 2020, paragrafele 15—16, Curtea a constatat că legiuitorul nu a definit, în mod expres, în cuprinsul legii penale noțiunea de „îndeletnicire”, neindicând cu exactitate frecvența actelor materiale pe care aceasta o presupune. Sintagma utilizată de legiuitor, „ca îndeletnicire”, califică fapta ca fiind o infracțiune de obicei, prin urmare, numărul actelor materiale de dare de bani cu dobândă, de către o persoană neautorizată, trebuie să fie suficient de mare pentru a denota comiterea acestora în mod frecvent sau constant. Astfel, legiuitorul a lăsat instanței judecătorești investite cu soluționarea cauzei penale o marjă de apreciere cu privire la numărul actelor materiale care conferă acțiunii caracter de îndeletnicire. Această marjă de apreciere este justificată prin particularitățile condițiilor concrete în care este săvârșită fiecare infracțiune de camătă. De asemenea, Curtea a constatat că incriminarea infracțiunii de camătă, ca infracțiune de obicei, fără a specifica numărul necesar și suficient al actelor materiale ce trebuie comise pentru ca organele judiciare să poată reține această infracțiune și fără a face referire la un anumit nivel al dobânzii, superior celui legal, denotă faptul că legiuitorul a avut în vedere, cu prilejul reglementării textului criticat, pericolul social sporit al faptei de

a da bani cu împrumut atunci când autorul ei nu deține o autorizație în acest sens.

27. Având în vedere aceste considerente, Curtea reține că dispozițiile legale criticate respectă exigențele de calitate a legii stabilite prin jurisprudența Curții Constituționale și prin cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, mai sus invocate.

28. Referitor la pretinsa încălcare, prin dispozițiile legale criticate, a principiului egalității în drepturi, ca urmare a reglementării infracțiunii de camătă și la art. 61 din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 21 aprilie 2009, ale cărui dispoziții sancționează, potrivit susținerilor autorului excepției, faptele de camătă cu o pedeapsă mai mică decât cea prevăzută la art. 351 din Codul penal, Curtea constată că această critică nu poate fi reținută întrucât, contrar argumentelor de neconstituționalitate anterior referite, dispozițiile art. 61 alin. (1) din Legea nr. 93/2009 prevăd că desfășurarea, fără drept, cu titlu profesional, a activităților de creditare prevăzute la art. 14 alin. (1) din aceeași lege constituie infracțiunea de camătă și se pedepsește potrivit Codului penal.

29. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin textul criticat, a prevederilor constituționale ale art. 124 alin. (1) și (2), Curtea constată că acestea nu sunt incidente în prezenta cauză întrucât reglementează îndeplinirea justiției în numele legii, precum și caracterul unic, imparțial și egal pentru toți al acesteia.

30. Referitor la invocarea de către autorul excepției a accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, astfel cum acestea sunt reglementate prin dispozițiile art. 21 alin. (1) din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că acestea nu sunt aplicabile în prezenta cauză întrucât drepturile fundamentale anterior menționate sunt asigurate, în procesul penal, prin normele dreptului procesual penal, iar dispoziția legală criticată constituie o normă de drept substanțial.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mihnea Mihai Boerescu în Dosarul nr. 1.171/192/2018 al Judecătoriei Bolintin-Vale și constată că dispozițiile art. 351 din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Bolintin-Vale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 septembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea unor acte normative cu privire la gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat, aferente politicii agricole comune

Având în vedere faptul că, în prezent, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, denumit în continuare *MADR*, în calitate de autoritate de management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală și pentru Planul strategic PAC 2023—2027, gestionează alocarea financiară din bugetul Uniunii Europene, pusă la dispoziția României pentru implementarea politicii agricole comune (*PAC*), prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (*FEADR*) și Fondul european de garantare agricolă (*FEGA*),

întrucât este în sarcina statelor membre să adopte toate actele cu putere de lege și administrative specifice aplicării regulamentelor europene și protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene, este necesară stabilirea cadrului național general de gestionare financiară a fondurilor europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023—2027.

Luând în considerare prevederile Planului strategic PAC 2023—2027 al României (*PS 2023—2027*), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, disponibil pe site-ul internet al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro, precum și prevederile actelor legislative ale Uniunii Europene în baza cărora acesta a fost elaborat, și anume:

a) Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice *PAC*) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (*FEGA*) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (*FEADR*) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013;

b) Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013,

prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 a fost stabilit cadrul financiar general pentru gestionarea în lei și euro a asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru implementarea politicii agricole comune, prin Planul strategic PAC 2023—2027, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *PS 2023—2027*, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din Fondul european de garantare agricolă și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală pentru perioada de programare 2023—2027, astfel:

— dispoziții generale privind managementul financiar al sumelor provenite din *FEGA* și *FEADR* și de la bugetul de stat;

— mecanismul de finanțare din fonduri externe nerambursabile și de la bugetul de stat aferente *FEGA* și *FEADR*, inclusiv în ceea ce privește recuperarea creanțelor bugetare și anularea obligațiilor de plată;

— angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor aferente schemelor de sprijin direct și intervențiilor *PS 2023—2027* finanțate din *FEGA* și *FEADR*,

întrucât actualele prevederi ale art. 30, 31 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 creează Agenției de Plăți și Intervenție în Agricultură (*APIA*), agenție acreditată exclusiv pentru efectuarea plăților din Fondul european de garantare agricolă, posibilitatea implementării atribuțiilor specifice de plată către beneficiarii intervențiilor din cadrul Planului strategic PAC 2023—2027, implementate prin Sistemul integrat de administrare și control (*IACS*), finanțate din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală — fond pentru care agenție acreditată exclusiv este Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (*AFIR*), apare ca necesară modificarea prevederilor în sensul corelării acestora cu prevederile art. 9 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, respectiv în anexa I lit. D. Delegare la Regulamentul delegat (UE) 2022/127 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro, prevederi care, cu excepția efectuării plății către beneficiar, permit delegarea atribuțiilor privind gestiunea și controlul cheltuielilor aferente *FEGA* și *FEADR*.

Având în vedere faptul că actualele prevederi pot atrage neîndeplinirea criteriilor de acreditare către agențiile de plăți — *APIA* și *AFIR* — referitoare la delegare și activitățile de control privind procedurile de plată prevăzute de regulamentele europene, sunt necesare modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2023, astfel încât să existe cadrul normativ național care să permită gestionarea și absorbția fondurilor europene nerambursabile.

Astfel, neadoptarea prezentei ordonanțe în regim de urgență este de natură să întârzie punerea în aplicare a *PS 2023—2027*, prin neîncheierea contractelor de finanțare/neemiterea deciziilor de plată și neefectuarea plăților în termen, finele anului 2024, pentru cererile depuse în 2023 și implicit absorbția fondurilor europene nerambursabile, ducând la pierderi de cca 1 mld. lei și în final compromiterea cu repercusiuni majore pe întreaga perioadă de programare.

Având în vedere faptul că cele menționate mai sus vizează interesul public și strategic, fiind o prioritate a Programului de guvernare și constituind o situație de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023—2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 16 octombrie 2023, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Realocările de fonduri între intervenții, în limita plafoanelor aprobate în PS 2023—2027, precum și quantumul unitar al plății, la care se raportează avansul și se efectuează plata finală către beneficiari, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (3) și ale art. 102 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/2.115, se aprobă, după informarea prealabilă a Comitetului de monitorizare, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

2. La articolul 9, alineatul (2) se abrogă.

3. La articolul 10, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — (1) Potrivit prevederilor art. 44 alin. (2) și, după caz, alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/2.116, MADR stabilește, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, condițiile de acordare de către APIA a plății unui avans pentru plățile directe finanțate din FEAGA, respectiv condițiile de acordare de către AFIR a plății unui avans pentru intervențiile finanțate din FEADR și gestionate prin sistemul integrat de administrare și control, denumite în continuare *gestionate prin IACS*.”

4. După articolul 10 se introduce un nou articol, art. 10¹, cu următorul cuprins:

„Art. 10¹. — (1) Potrivit prevederilor art. 44 alin. (2) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/2.116, AFIR poate să efectueze plata unor avansuri în cadrul intervențiilor pentru dezvoltarea rurală finanțate din FEADR și gestionate prin IACS.

(2) La efectuarea plăților către beneficiari, aferente intervențiilor finanțate din FEADR și gestionate prin IACS, avansurile acordate vor fi deduse din suma anuală de plată la care beneficiarul ar avea dreptul.”

5. La articolul 13 alineatul (1), literele h) și k) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„h) sumele aferente achitării unor debite datorate bugetului Uniunii Europene pentru înregistrarea unor nereguli în procesul de derulare a FEADR, inclusiv a dobânzilor, penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, stabilite conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a nerecuperării la timp de la beneficiari;

k) sumele necesare plății creanțelor bugetare ale bugetului Uniunii Europene și/sau bugetului de stat, neimputabile beneficiarilor, ca urmare a finalizării procedurilor administrative și/sau judiciare aferente FEADR, stabilite în conformitate cu prevederile naționale și europene, în cazul în care acestea nu pot fi acoperite din contul de disponibilități debite ale AFIR;”.

6. La articolul 13 alineatul (1), după litera p) se introduce o nouă literă, lit. q), cu următorul cuprins:

„q) sumele care se declară drept cheltuială a statului membru, necesare acoperirii debitelor anulate printr-un instrument administrativ sau juridic cu caracter definitiv și care nu pot fi recuperate conform art. 54 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.”

7. La articolul 16, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 16. — (1) În bugetele MADR, AFIR și APIA se cuprind sumele din care se angajează și se plătesc cheltuielile aferente operațiunilor de asistență tehnică prevăzute în PS 2023—2027, realizate de către AM PS, autoritatea competentă, denumită în continuare AC, Direcția pentru coordonarea agențiilor de plăți, denumită în continuare OC, AFIR și APIA, inclusiv cele de natura cheltuielilor de personal, respectiv salarii sau, după caz, stimulente acordate potrivit art. 13 alin. (4).”

8. La articolul 18, alineatul (3) se abrogă.

9. La articolul 19, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(9) MADR virează la bugetul de stat în conturile corespunzătoare de venituri sumele rambursate de către Comisia Europeană ca sumă forfetară, ce reprezintă procentul stabilit în PS 2023—2027 pentru asistența tehnică, în raport cu totalul cheltuielilor declarate.”

10. La articolul 21 alineatul (2), literele a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) după efectuarea verificărilor dosarului cererii de plată și autorizării plății, AFIR virează beneficiarului privat valoarea cheltuielilor rambursabile pentru cheltuielile eligibile, reprezentând contribuția publică, în contul distinct de disponibil, deschis pe numele beneficiarului privat la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului; AFIR diminuează valoarea cheltuielilor rambursabile din valoarea facturii/statului de plată a salariilor/statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor în vederea recuperării sumelor provenite din debite/corecții din cereri de plată aferente facturilor deja decontate de beneficiari, în aceste situații beneficiarul suportând din surse proprii valoarea acestor sume;

c) beneficiarul privat prezintă la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la încasarea în cont a contribuției publice, pentru fiecare factură, stat privind plata salariilor, stat/centralizator pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor ordine de plată pentru suma reprezentând contribuția publică, precum și pentru sumele declarate neeligibile în urma verificării cererii de plată de către AFIR.”

11. La articolul 21, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Notificarea prevăzută la alin. (2) lit. b) aferentă statelor privind plata salariilor, statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

a) numărul și data statului privind plata salariilor, statului/centralizatorului pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor;

b) codul de identificare fiscală și denumirea beneficiarului sumei care se înscriu și în documentul de plată ce se depune de către plătitor la unitatea Trezoreriei Statului;

c) suma aferentă fiecărui stat privind plata salariilor/stat/centralizator pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor, pentru cheltuielile stabilite conform contractelor de finanțare care trebuie să se plătească de beneficiar, reprezentând salariul/bursa/grantul/premiul/onorariul net, cu detalieri pe suma care se achită din cea primită de la AFIR și, respectiv, din suma care se achită din contribuția proprie, ambele sume cu detalieri pe fiecare instituție de credit în parte la care sunt deschise conturile de card ale persoanelor care beneficiază de aceste sume;

d) suma din statul privind plata salariilor/stat/centralizator pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor, aferentă impozitului pe venit, cu detalieri pe suma care se achită din cea primită de la AFIR și din suma din contribuția proprie;

e) suma din statul privind plata salariilor, statului/centralizatorului pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor, aferentă fiecărei contribuții de la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, cu detalieri pe suma care se achită din cea primită de la AFIR și din suma din contribuția proprie.”

12. La articolul 21 alineatul (6), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) concordanța dintre numărul și data statelor privind plata salariilor/statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, granturilor, premiilor și onorariilor cu cele înscrise în rubrica «Reprezentând» din ordinele de plată depuse de beneficiarii sumelor;

b) concordanța dintre sumele reprezentând total salariu/bursă/grant/premiu/onorariu net care se achită din sumele primite de la AFIR și, respectiv, din contribuția proprie în fiecare din conturile deschise la instituțiile de credit, precum și dintre sumele aferente impozitului pe venit și contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale care se achită din sumele primite de la AFIR și, respectiv, din contribuția proprie, potrivit notificării prevăzute la alin. (2) lit. b), cu cele înscrise în ordinele de plată depuse de beneficiari la unitățile Trezoreriei Statului;”.

13. După articolul 21 se introduce un nou articol, art. 211, cu următorul cuprins:

„Art. 211. — Pot beneficia de mecanismele prevăzute la art. 20 și 21 beneficiarii intervențiilor din cadrul PS 2023—2027, care nu figurează în registrele debitorilor la nivelul AFIR cu debite neachitate, inclusiv dobânzi și majorări de întârziere.”

14. La articolul 23, alineatele (3) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Plata avansului acordat trebuie să fie subordonată constituirii unei garanții necondiționate prin condiții generale și/speciale de garantare, care corespunde procentului de 100% din suma avansului, prezentate sub formă de scrisoare de garanție bancară emisă de o instituție de credit bancară deschisă pe teritoriul României sau sub formă de scrisoare de garanție emisă în condițiile prevăzute prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobată prin Legea nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, în cazul entităților

stabilite conform prevederilor art. 3 lit. a), b) și c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2009, aprobată prin Legea nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și în cazul organizațiilor din domeniul îmbunătățirilor funciare și grupurilor de acțiune locală, care au contract de finanțare încheiat cu AFIR.

.....
(9) Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate în termenele stabilite la alin. (6) și (7) sau cel târziu cu 15 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acestuia se recuperează de AFIR prin executarea garanției.”

15. La articolul 23, după alineatul (25) se introduce un nou alineat, alin. (26), cu următorul cuprins:

„(26) Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (21) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, la datele de identificare a debitorului menționate în titlurile de creanță emise de către AFIR pentru beneficiari persoane fizice autorizate în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare, se va completa cu mențiunea că, în cazul radierii acestora din registrul comerțului, debitor devine persoana fizică ce a fost titulara entității radiate, cu consecința executării silite a acesteia de către organele fiscale competente.”

16. La articolul 25, alineatele (2), (5), (7), (8) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), AFIR transmite beneficiarului un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare care constituie și decizie prin care se dispune stoparea sau recuperarea ajutoarelor de stat sau *de minimis* acordate, în înțelesul art. 25 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

.....
(5) Recuperarea ajutorului de stat/*de minimis* acordat se face cu perceperea de dobânzi datorate de la data la care ajutorul de stat/*de minimis* a fost plătit beneficiarului până la data recuperării efective, calculate conform procedurilor AFIR aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, și se realizează astfel:

a) pentru perioada cuprinsă între data plății ajutorului de stat/*de minimis* pentru fiecare tranșă în parte și data comunicării titlului de creanță principal inclusiv, AFIR va emite proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate care constituie și decizie prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau *de minimis* acordate. Acesta reprezintă titlul executoriu la data comunicării acestuia și se transmite în maximum 20 de zile lucrătoare de la data aprobării de către conducătorul instituției spre recuperare organelor fiscale centrale în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

b) pentru perioada cuprinsă între data comunicării titlului de creanță principal și data recuperării integrale a creanței principale, AFIR va emite proces-verbal de stabilire a creanțelor

bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate care constituie și decizie prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau *de minimis* acordate. Acesta reprezintă titlul executoriu la data comunicării și se transmite în maximum 20 de zile lucrătoare de la data aprobării de către conducătorul instituției spre recuperare organelor fiscale centrale în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

c) procesele-verbale de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate de la lit. a) și b) care constituie și decizie prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau *de minimis* acordate se vor comunica beneficiarului în vederea efectuării plății, conform Hotărârii Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

.....
(7) În cazul în care până la ultima tranșă de plată, inclusiv, nu a avut loc justificarea avansurilor aferente schemelor de ajutor de stat/*de minimis*, recuperarea sumelor de către AFIR se face cu perceperea de dobânzi, calculate conform procedurilor AFIR aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, sens în care AFIR va emite două procese-verbale de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, care reprezintă titluri executorii la data comunicării acestora către beneficiari și constituie decizii prin care se dispune recuperarea dobânzii aferente ajutoarelor de stat sau *de minimis* acordate și care se vor comunica conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 875/2011, cu modificările și completările ulterioare, atât beneficiarului în vederea efectuării plății, cât și organelor fiscale centrale, în maximum 20 de zile lucrătoare de la data aprobării de către conducătorul instituției, împreună cu dovada comunicării către beneficiar, în vederea recuperării conform prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

a) unul pentru perioada de la data plății avansului aferent ajutorului până la data comunicării «notificării beneficiarului cu privire la obligația restituirii sumelor reprezentând avansuri acordate și nejustificate, precum și a dobânzilor aferente» inclusiv;

b) unul pentru perioada de la data comunicării «notificării beneficiarului cu privire la obligația restituirii sumelor reprezentând avansuri acordate și nejustificate, precum și a dobânzilor aferente» până la data recuperării efective a ajutorului.

(8) Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate potrivit alin. (6) vor fi recuperate de AFIR prin plată voluntară sau prin executarea garanțiilor și se vor vira în contul de disponibil din sume reprezentând debite recuperate de la beneficiari, pentru perioada de programare PS deschis pe numele AFIR, aceasta din urmă le va restitui MADR în contul de disponibil din fonduri externe nerambursabile, pentru componenta de finanțare externă și în conturile corespunzătoare de cheltuieli bugetare pentru componenta de cofinanțare.

(9) Sumele încasate reprezentând creanțe bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate potrivit alin. (7) se virează, de îndată, în conturile indicate în titlul de creanță sau comunicate de către AFIR organelor fiscale centrale, AFIR virându-le la MADR, instituție ce va transfera sumele în contul

de venituri ale bugetului de stat pentru componenta de cofinanțare și în contul de disponibil din fonduri externe nerambursabile pentru finanțarea proiectelor pentru perioada de programare PS.”

17. La articolul 29, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) După ce Comisia Europeană a adoptat actul de punere în aplicare care conține deciziile sale privind verificarea conturilor agențiilor de plăți acreditate, conform art. 53 din Regulamentul (UE) 2021/2.116, obligațiile de plată reprezentând debit și/sau accesorii, aferente FEADR sau din cofinanțarea de la bugetul de stat pentru FEADR, datorate de debitorii radiați din registrele în care au fost înregistrați potrivit legii, se anulează după radiere, dacă pentru plata aceasta nu s-a atras răspunderea altor persoane.”

18. La articolul 29, după alineatul (7) se introduc două noi alineate, alin. (8) și (9), cu următorul cuprins:

„(8) Creanțele bugetare datorate de debitorii AFIR, inclusiv accesoriile stabilite conform prevederilor legale aplicate în materia prevenirii, constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, anterioare deschiderii procedurii de insolvență/procedurii de reorganizare judiciară, administrate de AFIR se anulează în următoarele situații:

a) ulterior închiderii procedurii insolvenței, în situația în care creanțele nu sunt admise la masa credală potrivit legii, sub rezerva ca debitorul să nu fi fost condamnat pentru bancrută simplă sau frauduloasă ori să nu i se fi stabilit răspunderea pentru efectuarea de plăți ori transferuri frauduloase, inclusiv în cazul atragerii răspunderii acestuia, potrivit legii;

b) ulterior închiderii procedurii de reorganizare judiciară, în situația în care creanțele bugetare nu sunt acceptate în planul de reorganizare confirmat de judecătorul-sindic, sub rezerva ca debitorii să se conformeze planului de reorganizare aprobat.

(9) Pe toată perioada derulării procedurii insolvenței sau reorganizării judiciare, după caz, creanțele prevăzute la alin. (8) nu se sting.”

19. La articolul 30, alineatele (1), (3) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 30. — (1) Creanțele bugetare datorate de beneficiar, inclusiv accesorii stabilite conform reglementărilor legale în vigoare aplicate în materia prevenirii, constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, realizate din derularea de către APIA a măsurilor și intervențiilor finanțate prin FEAGA sau FEADR, se deduc și din rambursările/plățile efectuate de AFIR pentru măsurile/intervențiile gestionate prin IACS, datorate debitorului conform art. 38 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

.....
(3) Prin derogare de la prevederile art. 41 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, recuperarea creanțelor bugetare aferente politicii agricole comune, gestionate de către AFIR prin deducerea din plățile/rambursările următoare pe care debitorul este îndreptățit să le primească în cadrul fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEADR, FEAGA aferente politicii agricole comune pentru perioada 2023—2027, precum și al fondurilor aferente alocate de la bugetul de stat,

până la finalizarea financiară a proiectului, inclusiv din cererea finală și numai din sumele plătite efectiv de beneficiar și solicitate efectiv de acesta. Rata de politică monetară a Băncii Naționale a României (BNR) utilizată pentru determinarea cuantumului dobânzii de recuperat stabilită în sarcina debitorilor este cea în vigoare la data creditării conturilor de disponibil debite AFIR pentru deducerea din plăți aferente fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEADR gestionate prin IACS și FEAGA, aferente politicii agricole comune pentru perioada 2023—2027, sau cea în vigoare la data solicitării de plată pentru debitele gestionate de către AFIR și deduse din plăți aferente FEADR, altele decât cele gestionate prin IACS.

.....
 (5) Sumele reprezentând debite aferente intervențiilor finanțate din FEAGA/FEADR, compensate din FEADR sau din cofinanțarea de la bugetul de stat pentru FEADR, se vor solicita de către AFIR la MADR și se vor vira către APIA pentru stingerea acestora. În cazul intervențiilor pentru dezvoltarea rurală finanțate din FEADR și gestionate prin IACS, compensarea se va realiza prin reținerea din suma anuală de plată la care beneficiarul ar avea dreptul.”

20. La articolul 30, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

„(6) În cazul deschiderii procedurii de insolvență, AFIR emite «Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate»; stabilirea dobânzii datorate se realizează prin aplicarea ratei de politică monetară a BNR în vigoare la momentul deschiderii procedurii de insolvență.”

21. La articolul 33, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul plăților aferente proiectelor implementate în cadrul PS 2023—2027, după efectuarea deschiderilor de credite bugetare, din bugetul MADR se alimentează simultan conturile de venituri ale AFIR deschise cu această destinație, pentru asigurarea fondurilor necesare cofinanțării și cheltuielilor neeligibile, precum și a fondurilor reprezentând contribuția Comisiei Europene. AFIR efectuează angajarea cheltuielilor, lichidarea, ordonanțarea și plata acestora.”

22. La articolul 33, după alineatul (3) se introduc șapte noi alineate, alin. (4)—(10), cu următorul cuprins:

„(4) În cazul plăților aferente măsurilor și intervențiilor FEADR gestionate prin IACS, delegate la APIA, AFIR efectuează angajarea cheltuielilor, lichidarea, ordonanțarea și plata în contul beneficiarilor, pe baza documentelor transmise de APIA care certifică sumele convenite în urma controalelor, după deduceri și compensări.

(5) Angajamentele legale aferente PS 2023—2027, exprimate în alte monede decât moneda națională, se reevaluează de către AFIR trimestrial și/sau anual, după caz, la un curs mediu rezultat din declarația de cheltuieli trimestrială, cursul de raportare al declarației de cheltuieli trimestriale fiind stabilit de Banca Centrală Europeană, conform art. 12 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2022/127. AFIR utilizează rezultatele reevaluării în vederea corelării disponibilului rămas de utilizat la nivel de intervenție cu cel al Comisiei Europene și reîntregește disponibilul la nivel de intervenție prin stornarea diferențelor.

(6) AFIR întocmește trimestrial/anual, după caz, situația centralizată a reevaluărilor prevăzute la alin. (5), pe care o transmite la MADR.

(7) În situația emiterii actului de îndreptare a titlului de creanță conform prevederilor art. 31 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv pentru situațiile în care datoria a fost recuperată înaintea emiterii acestuia, pentru eventuale diferențe necesare stabilirii corecte a creanței, inclusiv pentru sumele ce urmează a fi restituite beneficiarului ca fiind sume necuvenite încasate de către agenția de plată, actul de îndreptare va sta la baza solicitării de fonduri necesare returnării sumelor către debitor.

(8) Neplata creanței bugetare corectate prin actul de îndreptare atrage calcularea de dobândă astfel:

a) dacă creanța bugetară corectată se majorează ulterior recuperării integrale a creanței inițiale, dobânda se calculează pentru valoarea majorată a creanței bugetare de la data scadenței actului de îndreptare până la data recuperării integrale a valorii majorate, prin emiterea unui Proces-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, utilizând rata dobânzii de referință a BNR în vigoare la data întocmirii acestuia. Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii emis anterior actului de îndreptare rămâne în vigoare. În cazul diminuării creanței principale prin act de îndreptare, se vor recalcula accesorii prin act de îndreptare la Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, iar sumele încasate necuvenit vor fi restituite beneficiarului;

b) dacă creanța bugetară nu a fost recuperată integral, anterior emiterii actului de îndreptare care majorează creanța bugetară, debitorul datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță inițial o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare inițiale, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță inițial până la data stingerii integrale a acesteia, iar pentru creanța majorată se calculează o dobândă prin aplicarea ratei dobânzii datorate, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în actul de îndreptare până la data recuperării integrale a creanței majorate. Cele două dobânzi se vor calcula prin emiterea unui singur Procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, utilizând rata dobânzii de referință a BNR în vigoare la data întocmirii acestuia;

c) dacă creanța bugetară nu a fost recuperată integral, anterior emiterii actului de îndreptare care diminuează creanța bugetară, debitorul datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță inițial o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a creanței bugetare diminuate, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit în titlul de creanță inițial până la data stingerii integrale a acesteia.

(9) Actele de îndreptare, precum și titlurile de creanță accesorii prevăzute la alin. (8) lit. a) și b), inclusiv cele ale debitorilor aferenți programelor de dezvoltare rurală anterioare, reprezintă titluri executorii la 30 de zile de la data comunicării și se transmit împreună cu dovada comunicării acestora către beneficiar, spre recuperare organelor fiscale centrale în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(10) Prin derogare de la art. 31 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările

și completările ulterioare, actul de îndreptare nu se emite pentru rambursarea/recuperarea ajutorului de stat sau de *minimis* constatat ca acordat ilegal sau utilizat abuziv.”

23. Articolul 36 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 36. — (1) Sumele aferente FEAGA și FEADR, virate eronat de către instituțiile publice responsabile, respectiv MADR, AFIR și APIA, în conturile de venituri ale bugetului de stat/cheltuieli, după caz, se restituie de către unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului din conturile de venituri ale bugetului de stat în care au fost încasate în conturile din care au fost dispuse plățile, pe baza cererii de restituire depuse la acestea de instituțiile publice cu rol de agenții de plăți care au efectuat virarea eronată. Răspunderea privind sumele ce se restituie din conturile de venituri ale bugetului de stat în care s-a efectuat plata eronată revine exclusiv instituției publice care solicită restituirea.

(2) AFIR va deschide un cont de disponibilități nou unde se vor vira penalitățile de 0,1% ce decurg din nerespectarea termenelor de depunere a primei tranșe de plată sau din nerespectarea duratei de execuție, respectiv penalități de 1% din nerespectarea graficului de eşalonare anuală a plăților asumat de beneficiarii PS 2023—2027.

(3) Din sumele existente în contul de disponibilități prevăzut la alin. (2) se vor acoperi acele sume virate eronat de către beneficiarii cărora li s-a calculat incorect penalitatea ori au plătit sume eronate, precum și pentru alte situații excepționale, aprobate de ordonatorul de credite al AFIR. În situația în care sumele din contul de disponibilități nu acoperă sume virate eronat de către beneficiarii cărora li s-a calculat incorect penalitatea ori au plătit sume eronate, aprobate de ordonatorul de credite al AFIR, acestea vor fi solicitate de la bugetul de stat.”

Art. II. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 816 din 3 noiembrie 2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatele (7) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(7) Debitele recuperate de la beneficiari reprezentând contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională totală vor fi colectate de APIA, AFIR și MADR, în calitate de agenții de plăți, în conturi de disponibil deschise la Trezoreria Statului și, în termen de 15 zile lucrătoare de la alimentarea conturilor agenților, pentru fiecare agenție de plată vor fi virate în conturile corespunzătoare de disponibilități sau cheltuieli bugetare, după caz. Prin excepție, debitele recuperate de la beneficiarii măsurilor delegate reprezentând contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională totală vor fi transferate de APIA către AFIR, care, ulterior, va transfera către MADR în 15 zile de la terminarea trimestrului.

(9) După ce Comisia Europeană a adoptat actul de punere în aplicare care conține deciziile sale privind verificarea conturilor agenților de plăți acreditate, obligațiile de plată reprezentând debite și/sau accesorii, aferente FEADR sau cofinanțării de la bugetul de stat pentru FEADR datorate de debitorii radiați din

registrele în care au fost înregistrați potrivit legii, inclusiv cele ale debitorilor aferenți programelor de dezvoltare rurală anterioare, se anulează după radiere, dacă pentru plata aceasta nu s-a atras răspunderea altor persoane.”

2. La articolul 4, după alineatul (9) se introduc două noi alineate, alin. (10) și (11), cu următorul cuprins:

„(10) Creanțele bugetare datorate de debitorii AFIR, inclusiv accesoriile stabilite conform prevederilor legale aplicabile în materia prevenirii, constatării și sancționării neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, anterioare deschiderii procedurii de insolvență/procedurii de reorganizare judiciară administrate de AFIR, se anulează în următoarele situații:

a) ulterior închiderii procedurii insolvenței, în situația în care creanțele nu sunt admise la masa credală potrivit legii, sub rezerva ca debitorul să nu fi fost condamnat pentru bancrută simplă sau frauduloasă ori să nu i se fi stabilit răspunderea pentru efectuarea de plăți ori transferuri frauduloase, inclusiv în cazul atragerii răspunderii acestuia, potrivit legii;

b) ulterior închiderii procedurii de reorganizare judiciară, în situația în care creanțele bugetare nu sunt acceptate în planul de reorganizare confirmat de judecătorul-sindic, sub rezerva ca debitorii să se conformeze planului de reorganizare aprobat.

(11) Pe toată perioada derulării procedurii insolvenței sau reorganizării judiciare, după caz, creanțele prevăzute la alin. (10) nu se sting.”

3. La articolul 13 alineatul (1), după litera r) se introduc două noi litere, literele s) și ș), cu următorul cuprins:

„s) sumele care se declară drept cheltuieli a statului membru, necesare acoperirii debitelor anulate printr-un instrument administrativ sau juridic cu caracter definitiv, și care nu pot fi recuperate conform art. 54 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

ș) sumele reprezentând transferuri către AFIR, pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 281/2021, având ca obiect implementarea măsurilor din PNDR 2014—2020, inclusiv după închiderea programului.”

4. La articolul 16, alineatul (1³) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1³) În bugetul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură se cuprind sumele necesare angajării și plății cheltuielilor prevăzute în măsura de asistență tehnică cuprinsă în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020, aprobat prin Decizia CE nr. 3.508 din 26 mai 2015 de aprobare a programului de dezvoltare rurală a României pentru sprijin din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Planul strategic PAC 2023—2027 al României, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene C (2022) 8.783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, din care:

a) cheltuieli de natura cheltuielilor de personal, respectiv stimulente acordate personalului Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură;

b) bunuri și servicii;

c) cheltuieli de capital.”

5. După articolul 22 se introduce un nou articol, art. 22¹, cu următorul cuprins:

„Art. 22¹. — Prin derogare de la prevederile art. 41 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare, recuperarea creanțelor bugetare se realizează de către AFIR prin deducerea din plățile/rambursările următoare pe care debitorul este îndreptățit să le primească în cadrul fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA, FEADR sau EURI, aferente politicii agricole comune pentru perioada de programare 2007—2013, 2014—2020, inclusiv perioada de tranziție 2021—2022, 2023—2027, precum și a fondurilor aferente alocate de la bugetul de stat în cadrul căruia a fost emis titlul de creanță, până la finalizarea financiară a proiectului, inclusiv din cererea finală și numai din sumele plătite efectiv de debitor și solicitate efectiv de acesta.”

6. La articolul 23, după alineatul (3¹) se introduce un nou alineat, alin. (3²), cu următorul cuprins:

„(3²) În cazul în care instituția financiară nebancară care a emis scrisoarea de garanție este radiată din Registrul special al Băncii Naționale a României, beneficiarul este obligat să prezinte anterior expirării duratei de execuție a contractului, în conformitate cu prevederile specifice din procedurile de lucru, o altă scrisoare de garanție emisă în aceleași condiții prevăzute la alin. (3) și (3¹), valabilă până la expirarea duratei de execuții a contractului.”

7. La articolul 23, alineatele (7) și (14) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(7) Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate în termenele stabilite la alin. (5) și (5¹) sau cel târziu cu 15 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acestuia se recuperează de AFIR prin executarea garanției.

.....
 (14) Titlul de creanță se comunică debitorului în termen de 3 zile lucrătoare de la data aprobării de către conducerea agenției de plată.”

8. La articolul 47, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alin. (7) și (8), cu următorul cuprins:

„(7) Angajamentele legale aferente PNDR 2014—2020, inclusiv tranziție 2021—2022, cu finanțare FEADR/EURI, exprimate în alte

monede decât moneda națională, se reevaluează de către AFIR trimestrial și/sau anual, după caz, la un curs mediu rezultat din declarația de cheltuieli trimestrială, cursul de raportare al declarației de cheltuieli trimestriale fiind stabilit de Banca Centrală Europeană, conform art. 11 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 907/2014. AFIR utilizează rezultatele reevaluării în vederea corelării disponibilului rămas de utilizat la nivel de măsură/domeniu de intervenție cu cel al Comisiei Europene și reîntregește disponibilul la nivel de măsură/domeniu de intervenție prin stornarea diferențelor.

(8) AFIR întocmește trimestrial/anual, după caz, situația centralizată a reevaluărilor prevăzute la alin. (7), pe care o transmite la MADR.”

Art. III. — La articolul 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472 din 26 iunie 2014, aprobată prin Legea nr. 43/2015, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — (1) Personalul Agenției, pentru care au fost definite sarcini clare și specifice implementării FEADR, beneficiază de drepturile salariale prevăzute în PNDR 2007—2013, PNDR 2014—2020, precum și în PS 2023—2027, în condițiile în care sumele aferente acordării acestor drepturi salariale provin din FEADR.”

Art. IV. — Prevederile art. 4 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 1 din prezenta ordonanță de urgență, se aplică debitorilor înregistrați în registrele organizate la nivelul AFIR, aferente programelor de dezvoltare rurală, ce figurează cu obligații de plată reprezentând debite și/sau accesorii, nestinse până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
 Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
 Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Florin-Ionuț Barbu
 Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 58/1998
privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România

Având în vedere faptul că prin art. III din Legea nr. 10/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, care prevedea în anexa nr. 1, la art. 24 alin. (11) că „Locurile de parcare aflate la o distanță mai mică de 50 m de unitățile hoteliere, săli de spectacole, baze sportive vor fi atribuite acestora prin închiriere”,

ținând cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.267/2010 privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism, cu modificările și completările ulterioare, activitatea hotelieră se poate desfășura numai sub condiția licențierii operatorilor economici din acest domeniu și după eliberarea certificatelor de clasificare a unităților hoteliere, iar pentru clasificarea unităților hoteliere este obligatorie asigurarea locurilor de parcare, pentru a putea fi îndeplinite condițiile și criteriile minime obligatorii necesare obținerii certificatului de clasificare, lipsa lor făcând imposibilă clasificarea la categoria 2 stele, 3 stele, 4 stele sau 5 stele, iar pierderea locurilor de parcare are ca efect retragerea certificatului de clasificare și interdicția de a mai desfășura activitatea hotelieră,

având în vedere faptul că locurile de parcare din jurul hotelurilor, în special din marile centre urbane, se află pe domeniul public sau privat al unităților administrativ-teritoriale și pentru prevenirea oricărei posibilități de interpretare discreționară este necesar ca în aplicarea legislației anterior enunțate să fie adoptată o prevedere normativă prin care să se reglementeze posibilitatea unităților administrativ-teritoriale de a asigura, la cererea structurilor hoteliere, locurile de parcare necesare îndeplinirii standardelor minime de clasificare conform solicitării celor interesați,

ținând cont de faptul că o serie de contracte de închiriere pentru locurile de parcare vor înceta prin ajungerea la termen, având în vedere necesitatea reacției prompte pe calea ordonanței de urgență, în vederea creării cadrului legal astfel încât operatorii economici să poată oferi turiștilor servicii complete,

având în vedere că obligația de returnare a sumelor încasate de la turiști pentru serviciile neprestate de către operatorii economici este reglementată doar pentru agențiile de turism organizatoare care comercializează pachete de servicii de călătorie, rămânând neacoperite acele servicii turistice singulare, existând situații concrete în care operatori economici din turism, folosind o practică neconformă de activitate, nu onorează contractele de servicii către turiști, refuzând returnarea sumelor încasate pentru servicii neprestate sau prestate parțial,

ținând cont de prevederile Directivei (UE) 2015/2.302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2.006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului, care stabilește o serie de drepturi importante ale consumatorilor privind pachetele de servicii de călătorie, răspunderea comercianților pentru executarea serviciilor incluse în pachet și protecția în caz de insolvență a organizatorului sau a comerciantului cu amănuntul, necesitatea adaptării cadrului legislativ la evoluțiile pieței, eliminarea ambiguităților și lacunelor legislative privind serviciile turistice,

având în vedere că Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului are ca prioritate, pentru perioada următoare, implementarea proiectului de creare în România a organizațiilor de management al destinației, înființarea acestor entități fiind prevăzută în Planul național de redresare și reziliență al României, componenta C11 — Turism și cultură, ținta 329 — Operaționalizarea OMD-urilor, și anume a 8 (opt) OMD-uri regionale cu termen trimestrul patru 2023 (T4),

ținând cont de faptul că în ansamblul economiei naționale turismul este un sector important și acționează ca un element dinamizator al sistemului economic global, presupunând o cerere specifică de bunuri și servicii, cerere care antrenează o creștere în sfera producției acestora,

având în vedere faptul că toate elementele prezentate mai sus constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, ca urmare impunându-se instituirea unei proceduri rapide și, în același timp, transparente, de închiriere a domeniului public,

în considerarea faptului că elementele sus-menționate definesc un context excepțional care nu putea fi previzionat, care vizează interesul public general și care constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 26 august 1998, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 755/2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2³ alineatul (2), literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) existența unui proiect de strategie de dezvoltare și marketing turistic și a unui plan de acțiune, ce vor fi supuse aprobării forurilor de conducere ale organizației de management al destinației, sau elaborarea și adoptarea unor astfel de

documente strategice în maximum 1 an de la data înscrierii organizației de management al destinației în Registrul asociațiilor și fundațiilor;

d) un buget minim corespunzător echivalentului în lei al sumei de 10.000 euro, calculată la cursul Băncii Naționale a României valabil la data depunerii cererii pentru obținerea avizului prevăzut la art. 10¹ alin. (1).”

2. La articolul 2³ alineatul (4), literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) existența unui proiect de strategie de dezvoltare și marketing turistic și a unui plan de acțiune, ce vor fi supuse aprobării forurilor de conducere ale organizației de management

al destinației, sau elaborarea și adoptarea unor astfel de documente strategice în maximum 1 an de la data înscrierii organizației de management al destinației în Registrul asociațiilor și fundațiilor;

d) un buget minim corespunzător echivalentului în lei al sumei de 30.000 euro, calculată la cursul de schimb al Băncii Naționale a României valabil la data depunerii cererii pentru obținerea avizului prevăzut la art. 10¹ alin. (1).”

3. La articolul 2³ alineatul (6), literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) existența unui proiect de strategie de dezvoltare și marketing turistic și a unui plan de acțiune, ce vor fi supuse aprobării forurilor de conducere ale organizației de management al destinației, sau elaborarea și adoptarea unor astfel de documente strategice în maximum 1 an de la data înscrierii organizației de management al destinației în Registrul asociațiilor și fundațiilor;

d) un buget minim corespunzător echivalentului în lei al sumei de 50.000 euro, calculată la cursul de schimb al Băncii Naționale a României valabil la data depunerii cererii pentru obținerea avizului prevăzut la art. 10¹ alin. (1).”

4. La articolul 20, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) În vederea respectării criteriilor minime care au stat la baza emiterii certificatului de clasificare anterior intrării în vigoare a Legii nr. 10/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, prin derogare de la prevederile art. 333 alin. (5) și ale art. 362 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, unitățile administrativ-teritoriale pot închiria unităților hoteliere, prin atribuire directă, locurile de parcare, aflate în proprietatea publică sau privată a acestora și la o distanță mai mică de 50 m de unitățile hoteliere, la un preț stabilit în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) ale art. 333 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.”

5. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 28. — În scopul protecției turiștilor, oferirea, comercializarea, vânzarea serviciilor și a pachetelor de servicii turistice, precum și crearea de produse turistice pe teritoriul României pot fi realizate numai de către operatorii economici din

turism autorizați de autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului, posesori de licențe de turism sau de certificat de clasificare, după caz.”

6. La articolul 30, după litera l) se introduce o nouă literă, lit. m), cu următorul cuprins:

„m) să ofere servicii la același tip și categorie sau superioare, cu acceptul turistului, sau să restituie în termen de maximum 14 zile sumele achitate de către turiști pentru achiziționarea/ rezervarea serviciilor turistice care nu au putut fi prestate sau au fost prestate parțial, din vina exclusivă a operatorului economic. Prevederea nu se aplică serviciilor care fac parte dintr-un pachet de călătorie sau constituie un serviciu de călătorie asociat, în sensul Ordonanței Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative.”

7. În tot cuprinsul ordonanței, sintagma „agent economic” se înlocuiește cu sintagma „operator economic”.

Art. II. — (1) Normele metodologice privind atestarea ghizilor de turism prevăzute de art. 30 lit. h) din Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 755/2001, cu modificările și completările ulterioare, precum și atribuțiile acestora se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității administrației publice centrale responsabile în domeniul turismului, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Normele metodologice privind accesul, evidența și protecția turiștilor în structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității administrației publice centrale responsabile în domeniul turismului, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. III. — Bugetele prevăzute la art. 2³ alin. (2) lit. d), alin. (4) lit. d) și alin. (6) lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 755/2001, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și organizațiilor de management al destinației care au depus documentele în vederea obținerii avizului înaintea intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Ministrul economiei,
antreprenoriatului și turismului,
Ștefan-Radu Oprea
Ministrul investițiilor
și proiectelor europene,
Adrian Căciu
p. Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,
interimar,
Marin Țole,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, aprobate prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 180/2023

Având în vedere:

— prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 345.102 din 27.11.2024 întocmit de Direcția generală turism — Direcția autorizare și monitorizare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 864/2023 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, cu modificările ulterioare,

ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului emite prezentul ordin.

Art. I. — Normele metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, aprobate prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 180/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 734 din 9 august 2023, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 13, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Autorizația temporară prevăzută la alin. (3) se eliberează conform modelului prevăzut în anexa nr. 5.”

2. Articolul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — Atestatele și ecusoanele de ghid de turism, eliberate în baza prevederilor Ordinului ministrului transporturilor, comerțului și turismului nr. 637/2004 pentru

aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare, se actualizează în termen de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentelor norme metodologice. În caz contrar, atestatele și ecusoanele de ghid de turism își pierd valabilitatea.”

3. Articolul 22 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.”

4. După anexa nr. 4 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 5, al cărei cuprins este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,

Terente Ciui,
secretar de stat

București, 5 decembrie 2024.
Nr. 3.397.

ANEXĂ
(Anexa nr. 5 la normele metodologice)

GUVERNUL ROMÂNIEI

.....
(autoritatea publică centrală cu atribuții de reglementare în domeniul turismului)

AUTORIZAȚIE

pentru prestarea temporară și ocazională a profesiei de ghid de turism în România

(Authorization for temporary and occasional performance of the tourism guide profession in Romania)

Numele și prenumele:

(Name and surname)

Naționalitatea:

(Nationality)

Țara de origine:

(Origin country)

Seria și numărul actului de identitate:

(Passport number/Identity card)

Data începerii activității pe teritoriul României:

(Date from the start of the activity on the Romanian territory)

Prezentul document conferă solicitantului dreptul de a practica temporar și ocazional profesia de ghid de turism pe teritoriul României în conformitate cu Directiva CE 36/2005, până la

(This document grants the applicant the right to temporarily and occasionally practice the profession of tourist guide on the territory of Romania in accordance with EC Directive 36/2005, until

În perioada de valabilitate a autorizației, solicitantul are obligația să respecte condițiile și criteriile minime obligatorii prevăzute de legislația din domeniul specific de reglementare.

(During the period of validity of the authorization, the applicant has the obligation to comply with the minimum mandatory conditions and criteria provided by the legislation in the specific regulatory field.)

Nerespectarea acestora se sancționează potrivit H.G. nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare, și altor acte normative în vigoare.

(Failure to comply with them is penalized according to H.G. no. 305/2001 on the attestation and use of tourist guides, with subsequent amendments and additions, and other normative acts in force.)

Ministru
(Minister)

.....

Nr. (No.)

Data emiterii:

(Date of issue)

București/Bucharest

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

